

DE NOORD-BRABANDER.

Staat- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT?

HORATIUS.

ADVERTENTIE.

15 cent de regel
behalve 35 cents regel.

ABONNEMENTS-PRIJS

Voor de Stad, f 12 -
Franco per post, a 14 -.

(Verschijnende driemaal ter week: Dinsdag, Donderdag en Zaterdag)

DEMISSIE

VAN DEN HEER MR.

C. F. VAN MAANEN.

— Bij Koninklijk besluit van den 15. dezer, is aan den heer Mr. C. F. van Maanen, op zijn daartoe gedaan verzoek, met den laatsten der loopende maand, een eervol ontslag verleend als Minister van Justitie, met beoorneming van dezelve tot Minister van Staat.

Just hadden wij een artikel ter perse, om Z. M. te verzoeken, de portefeuille van Justitie van den Heer Van Maanen aan een Constitutioneel man over te geven, toen wij het bovenstaand besluit in handen kregen, waarbij de demissie van den minister van Justitie tegen het einde der maand wordt aangenomen. Dit is eene tijding welke de natie welgevallig zijn zal; want zij werd sinds lang met ongeduld te gemoet gezien.

Zal de Heer Van Maanen dan nimmer aftreden? dit was de vraag welke men dagelijks hoorde opwerpen, en ongelukkig altijd met een schouderen ophalen zag beantwoorden.

Anderhalf jaar is er reeds verlopen, sinds de teugels van het opperbewind uit de handen van den grijzen Willem I overgingen in die van Z. M. Willem II; opdat deszelfs jeugdige, krachtigere handen het lijdende vaderland zouden opbeuren, en de noodlottige feilen der oude regering, welke velen en groot waren, door een nieuw, grondwettig, edel, loofbaar, vrijheidlievend bestuur zoo veel mogelijk zouden verheelen.

Groot was de verwachting bij de aanvaarding der kroon door Willem den gewenschten, dien de natie hoopte eenmaal als den redder des vaderlands te zullen mogen begroeten. En inderdaad, ~~hij was~~ ook Hoogst deszelfs eerste proclamatie tot des volke van deze noodzakelijke wijzigingen in den geest des bestuurs niet gewaagde, ~~om~~ wat men evenwel, want de edele gevoelens van den ridderslijken vorst waren bekend, dat Z. M. in de dwalingen Zijns Koninklijken vaders niet deelde; dat zij integendeel zich voorstelde, om ~~wijselijk~~ toegeevende aan de eischen des tijds, in den waren geest van regtzinnig, grondwettigheid, den steun des troons, en de liefde zijns volks, en het geluk van het vaderland te zullen vestigen.

Schoon, verheven, edel was deze taak; maar wij mogen niet vergeten, dat zij vooral

ook noodzakelijk was. Dit eerste stap tot de zelfde moest reeds de moeilijkste, en zoo het schijnt de onoverkomelijkste struikelblok ontmoeten, waarop alle pogingen tot dus verre hebben kunnen stuiten.

Voor zulke taak moest immers op de eerste plaats een nieuw ministerie optreden; een ministerie van mannen, wier grondwettige gevoelens gekend waren; een ministerie, dat bij de kunde, om het goede te beramen, ook den wil paarde, om dat uit te voeren; een ministerie, dat ~~een~~ en *zamenwerkend* was; een ministerie dus, dat de verantwoordelijkheid der algemeene maatregelen gezamenlijk op zich nemen kon, en daardoor noodwendig des te meer veerkracht bezitten moest, om het kwaad, dat aan den boezem van Nederlands welzijn knaagt, in het hart aan te tasten en uit te roeijen.

Dit eerste en noodzakelijkste punt vond tegenkantingen, welke men heden ten dage eerst geheel heeft kunnen uit den wegruimen. Men heeft, vroeger langzamerhand de eene portefeuille na de andere in geschiktere handen zien overgaan; maar altijd stond nog daar de kwade genius van Nederland, zoo als men dien in het Journal du Limbourg genoemd zag, de Heer van Maanen, zich vastklemmende aan zijne portefeuille, gelijk een schipbreuklijdende drenkeling wanhopend de noodplank aangrijpt, die, zoo zij hem niet redden kan, ten minste het leven voor eenige oogenblikken verlengt, en misschien eene onwisse hoop op hulp en redding in de niet minder twijfelachtige toekomst te gemoet laat zien. Even zoo hechte zich de Heer van Maanen aan zijne portefeuille, zoo zag men hem aan zijn ministerie als geketend. En dat ons dit niet verwondere; want hij was de hoogste personificatie dier aristocratische partij welke zich onder den schoonklinkenden naam van *behoudende*, sinds 27 jaren beijvert, om, zich zelve en de zijnen verrijkende, het dierbaar vaderland ten gronde te rigten.

Hoezeer men inzag dat de portefeuille van den minister van Justitie, op eene zeven en twintigjarige ondervinding van het volk schipbreuk had geleden, en dat, zoo hij thans nog op eene noodplank te midden zijner vrienden rondobberde, de tijd evenwel niet ver meer af kon zijn, dat de eene of andere stormvloed, hem onder de onstuimige golfslagen der meer en meer toenemende volks-

klagten bederven zou; dit kon niet beletten dat men eerst nog eene belangrijke proefneming doen wilde, om den aristocratischeu minister, in een Constitutioneel kled te doen optreden.

Deze poging van den Heer van Maanen, om zich tot den grondwettigen kring te hervormen, hebben wij gezien in de onlange in de kamers voorgedragene conflictet wet, welke zoo ongelukkig is uitgevallen, dat het er voor mag gehouden worden, dat dien ten gevolge de minister zijne demissie-aangevraagd, en gereedelijk erlangd heeft. Immers in onze andersins zoo lijdelijk toegeevende kamer heeft men te dezer gelegenheid, niet een enkel lid der sectiën, als verdediger van dat wetsontwerp zien optreden. Men zegt hier en daar, dat dit oogenschijnlijk daarom heeft plaats gehad, om door die anonieme verstooting van des ministers ontwerp, Zijne Exoellentie een wenk te geven, dat het der kamer welgevallig zoude zijn, zoo hij van zijne portefeuille afstand geliefde te doen. En indien dit waar mogt zijn, gelijk het allen schijn heeft, dewijl deze demissie zoo spoedig daarop gevolgd is; dan heeft onze kamer weer een toon van energie aangenomen, welke wij niet gewoon zijn, bij haar te ontwaren. Des te beter, indien die toon stand houdt, dan kan met een' nieuwen minister een beter vooruitzicht voor het vaderland opdagen.

Mogt Z. M. in deszelfs hooge wijsheid den gewezen minister door eenen *kundigen, vrijzinnigen, krachtigen wil bezittenden* minister vervangen! Mogt deze zich met de andere, tot een *kernachtig, eensgezind, eenswerkend* ministerie vormen! Mogten zij gezamenlijk, beraden, maar ernstig, den constitutioneele weg inslaan, gezamenlijke bezuïgingen door al de departementen invoeren; vastheid van beheer, met doorzicht in zaken paren; dan zal Nederland de aanvang eener meer heil voorspellende toekomst mogen dagteekenen, van den dag waarop het Z. M. bebaagd heeft de demissie van zijnen Minister, den Heer van Maanen te onderteekenen. Quod D. O. M. benevertat.

TURKIJE.

Men schrijft uit Alexandrië, onder dagteekening van den 23. Februarij, aan de *Allgemeine Zeitung*:

De Engelsche consul-generaal, de overste Barnett, is dezer dagen uit Kaïro herwaarts teruggekeerd. Hij is hoogst ontfermd over het gedrag van Mehemed Ali en geeft aan zijn besnoogen openlijk en in de heftigste uitdrukkingen lucht. Voor dat hij van Kaïro afreisde, zond hij eenen tweeden brief aan Mehemed Ali, waarin hij hem kennis gaf, dat, zoo bij de aankomst der eerstkomende Engelsche stoomboot (18 Maart) de hattischerif van Gulhane niet in zijne behede uitgestretheid ten uitvoer gelegd was, hij zelf van hier vertrekken zou. Zulk eene gebeurtenis zou tot nieuwe verwickelingen aanleiding geven, doch wij hopen, dat het niet zoo ver komen mag. Mehemed Ali heeft nog nooit op den duur aan nadrukkelijke taal wederstaand geboden; hij zal het ook nu niet doen. Wel is waar legt hij in een nu eerst aangekomen antwoord op den brief van Barnett, waarbij deze hem uitnodigde, zijn verblijf voor van op eene bepaalde plaats te vestigen, zijnen ouden hoogmoed aan den dag; hij geeft daarin duidelijk te verstaan, dat hij zich begeven zal, waarheen hij wil en wanneer hij wil zonder eerst het verlof der consuls te vragen of hun eenige kennis hier van te geven. Zulk eene taal is voorzeker duidelijk, maar in den mond van Mehemed Ali van weinig gewigt.

Het gerucht verspreidt zich dat de prins Ghika, ten gevolge van een oproer, Bucharest had moeten verlaten.

BRAZILIË.

De Augsburgse Zeitung bevestigt eenen brief over den hand der betrekkingen tusschen Brazilië en Groot-Brittannië, waaruit wij het volgende ontleenen:

In den loop van dit jaar 1842 moest, zoo als Brazilië beweert, het tusschen dit land en Engeland gesloten en voor twee jaren door hetzelfde opgezegde handelsverdrag buiten werking komen; daarentegen wil Engeland dat hetzelfde gedurende nog twee jaren van kracht zal blijven, terwijl het aan de bepalingen van het verdrag omtrent den duur van hetzelfde en den tijd van opzegging eene andere uitlegging geeft, dan Brazilië. Het gewigt en de mogelijke gevolgen van dit geschil te berekenen, zou hoogst moeilijk zijn, zonder eenen blik op het verledene te werpen en een duidelijk overzicht te hebben van den tegenwoordigen wezenlijken toestand van Brazilië.

Naar men verneemt, worden de diplomatieke onderhandelingen tusschen de beide landen ijverig voortgezet. Brazilië heeft zonder twijfel stellige, en door de daadzaken onwederlegbaar geworden grieven tegen Engeland in te brengen: 1.) het handelsverdrag, dat de staatsinkomsten beperkt, en den handel met Brazilië tot een monopolie der Engelschen maakt, en 2.) de handelwijze der Engelsche kruisers, die de Braziliaansche slaven-schepen onder het geschutz der Braziliaansche vestingen wegnemen, hetgeen eene inbreuk op de onafhankelijkheid van Brazilië is, en het vertrouwen der onderdanen op hunne regering gedurigschoekt. Aan den anderen kant heeft ook Engeland gegronde grieven, daar Brazilië de bepalingen der overeenkomst van 1831 omtrent den slavenhandel volstrekt niet vervuld heeft; daar die handel nog steeds onder de oogen der openbare beambten gedreven wordt, en hetgeen eene veel zwaardere aanklacht is, de prijs-gemaakte en vrijgelaten negers, die volgens de overeenkomst slechts aan eenen zevenjarigen leertijd onderworpen behoorden te zijn, met klaarblijkelijke ongluiking der beambten tot wezenlijke slaven gemaakt worden. Eene verklaring hiervan, zoo al geene verontschuldiging, is echter voorzeker te vinden. Eene constitutionele staatsregeling is zeer voortreffelijk, wanneer de regering onrecht heeft; maar wanneer het onrecht aan de zijde der kamers is, wie zal dan de regering te hulp komen? De volksvertegenwoordigers hebben deels zelve belang bij den slavenhandel en deels tegenwoordigen zij andere belanghebbenden. Wat kan in zoodanig geval een ministerie doen? Het ministerie van Antas was het eenige, dat voorgaf het ernstig met de afschaffing des slavenhandels en der negerslavernij te meenen; maar juist daardoor kon het zich niet staande houden en werd nog vóór de bijeenkomst der kamers in April of Mei des vorigen jaars ontbonden.

DUITSCHLAND.

Uit Würzburg wordt gemeld, dat voor den eersten keer van daar een met Graan en andere voortbrengselen des aards beladen vaartuig naar Rotterdam onder het bul-

deren des geschuts is afgevaaren. Dit is de eerste Schipper, die uit den Main regtstreeks naar eene Hollandse reepplaats stevent, men heeft hem dan ook eene erevlag ter hand gesteld.

Men schrijft uit Breslau den 8. Maart: De ongunstige onderhandelingen tusschen het koninkrijk Pruisen en den Heiligen Stoel over het bisdom van Breslau zijn reeds zoodanig georderd, dat de nieuwe bisschop Mgr. Krieger geen oogenblik meer zal aarzelen om de administratie van het diocees aan te nemen. De Heer Ritter die de belangen der Katholijken in Silesie zoo zeer heeft gelandhaafd, zal zijn eervol ontslag krijgen.

ENGELAND.

Volgens berigten uit Londen van den 12 Maart heeft het verhandelde in de parlamentszitting van den vorigen nacht, toen sir Robert Peel zijne denkbeelden tot het te keer gaan van het verval der geldmiddelen door het invoeren van een belasting op de inkomsten van nagenoeg 3 ten honderd en tot het daarstellen eener geheele wijziging van het tolltarief in het belang van den handel, ontwikkeld heeft, in Engeland diepen indruk gemaakt. Men heeft toen, gelijk meer in de Britsche staatsvergadering, het voorbeeld gezien, dat als de toestand des vaderlands zulks vordert, de partijen hare onderlinge twisten vergeten, om slechts aan het algemeen belang te denken. Lord John Russell het hoofd der tegenpartij in het Lagerhuis, heeft niet slechts aan den minister Peel den hoogsten lof toegeswaaid voor de helderheid, rondborstigheid en bondigheid van betoog, waarmee die staatsman zijne denkbeelden had ontwikkeld, maar, ofschoon hij omtrent ondergeschikte punten in gevoelen bleef verschillen, met zoo veel woorden gezegd, dat de ministers onder de bestaande omstandigheden handelden, gelijk de regering van een groot land behoofde te doen.

De *Sun* geeft eene korte beschrijving der vijanden, waarmee de Engelsche in Kaboul te doen hebben:

De Affghans zijn woest, dapper, onseembaar, vrij van alle vreesachtigheid, en onverschrokken in elk gevaar. De wraak is bij hun eene deugd. Als wij het land verwoesten, vloegt dit herdersvolk in het gebirge; zij zullen ons in de bergengten lokken en dan op ons neervallen gelijk de arend zich op zijne prooi werpt. Wij hebben gezins met het verwijde volk uit Indostan te doen. De taktiek der Affghans is bijna even nootlottig voor het leger van lord Keane, als dezelve zulks voor het groote leger van Napoleon in 1812 was, dikwijls komt men, na eenen verbazenden omweg en met groot moeite, aan eene stad, die men dan door alle inwoners verlaten vindt.

LONDEN 13 Maart. De dépêches, welke het Gouvernement heeft ontvangen, geven niet de minste hoop, dat de treurige tijdingen uit Afghanistan de minste onnaauwkeurigheid bevatten. Men merkt evenwel op, dat eenige tijdingen nog niet officieel bevestigd zijn; maar er komen helaas ook geene berigten, die de vorige tegenspreken. Men zegt, dat de officiele dépêches, uit Bombay ontvangen, niet gegrond zijn op de berigten die de overheid van het binnenland der Britsche bezittingen of van de grenzen, heeft gegeven, maar dat zij voornamelijk afkomstig zijn van de rijkste inhoorlingen uit Indie of anderen, die te Bombay wonen, en bijzondere Correspondentien hebben, waardoor zij, zoo als dikwijls gebeurt, eerder het nieuws weten dan het gouvernement. Wat er ook van zij, er bestaat niet de minsten twijfel meer over de bestaande echtheid der tijdingen. Daarenhoven heeft, naar men zegt, een der voornaamste Indische handelhuizen uit de hoofdstad, brieven van deszelfs correspondenten uit Bombay ontvangen, welke de reeds bekende tijdingen volkomen bevestigen. (*Times*)

IERLAND.

Dublin heeft den Heer Sands protestantsch predikant van Maryborough, de twaalfde, welke hij tot dan toe geleerd had, openlijk zien afzwerren. Des anderendaags woonde hij in eene Kath. Kerk de H. Dienst bij, en stichtte door zijne godsvrucht en ingetogenheid de talrijke geloovigen, die er met hem baden.

SPANJE.

De correspondenten van den 7. Maart uit Madrid bevatten het volgende:

Men weet nog niet of de Koningin en de regent naar Toledo zullen gaan, om de plegtigheden van de goede week bij te wonen. Al wat betrekking heeft op de

allocutie van den Paus, wekt den toorn van het gouvernement op. Men heeft reeds maatregelen van voorzigt genomen, om de verspreiding van eene brochure van den Heer Maugin Ferras te voorkomen, welke in Toulouse gedrukt is, en de leer der pauselijke allocutie verdedigt. Deze maatregel wordt door den Heer Alonzo, de belangrijkste vijand van het hof, met kracht ontkend. Het Gouvernement is door de Kamer der gedeputeerden gemagtigd, om door middel der contributien te ontvangen.

Er liepen nog eenige geruchten in de stad, welke inhielden, dat er eene verandering in het ministerie; op handen was, maar zij zijn van allen grond ontbloot; het is niet te denken dat het spaansch ministerie zich in de tegenwoordige omstandigheden zal onthouden. Men spreekt te Madrid nog altijd en meer dan te Barcelona, van de officiele handelingen van den franschen consul en van den kommandant van het fransche station te Barcelona bij den kapitein-generaal van Hilen, om eene herroeping van eene belediging te bewerken, die den Koning van Frankrijk, door de mededeeling van een hevig artikel in de *Constitutional*, is aangedaan. Men heeft reden om te gelooven dat over deze zaak verscheidene nota's tusschen de beide gouvernementen zijn gewisseld geworden; van Hilen heeft zich tot zijn gouvernement gewend, en de fransche agenten hebben dépêches over deze zaak naar het hofne gezonden.

De kamer toont zich meer dan ooit ijverzuchtig om de onafhankelijkheid harer leden te verzekeren: zij stelt besluiten in, waarvan het eenig deel is om hare leden welke eeren, waardigheden of decoration van het Gouvernement zoudten aannemen, aan eene herkiezing te onderwerpen. Het schijnt dat de consul van Frankrijk van den generaal van Hilen eene herroeping der voor den Koning van Frankrijk stootende artikelen eischt, welke in *El constitucional* zijn opgenomen. Het gouvernement waarvan van Hilen dit had overgelaten, zou verklaard hebben, dat men aan den eisch, van den consul zou moeten voldoen. Men was nieuwsgierig naar hetgeen daaruit zou volgen.

Men heeft tijdingen uit Madrid van den 8 Maart, de woorden van Sir Robert Peel, die zoo vleijend voor het Ministerie en het Gouvernement van Spanje waren, hebben, zoo als wij wel gedacht hadden, eenen verbazenden weerklink te Madrid gevonden. *L'Eco del comercio* legt deelde op eenen zeer verregaande wijze uit. De *Gazette de Madrid*, die rigt op eene prophetische wijze (en zonder twijfel heeft zij eenige rede om alzoo te spreken) dat de noordische mogendheden het gouvernement van Isabella eerder zullen erkennen, dan men wel verwacht.

De correspondenten uit Barcelona van den 9 melden dat zekere oproerige bendes zich op verscheidene plaatsen vertoonen. Het schijnt, dat de gedeputeerden uit Catalonie voornemens zijn, als zij geene ondersteuning van het gouvernement krijgen, om de aandacht der Cortes in te roepen over de vraagstukken der werklieden, de ontwapening der nationale garde en de opschorting der ayuntamientos.

LONDEN 8 Maart. Zeker dagblad beweerde dezen morgen, dat, volgens brieven uit Algesiras, eene catholische junta te Gibraltar is aangesteld, die fondsen en wapenen naar Sarrania de Ronda zoudt om een opstand te doen ontstaan. De zamenzweers meenen 2000 man onder de wapenen te kunnen brengen, en zich van Tarifa meester te maken om zich eenen steun en levens eene wijlplaats, in geval van tegenspoed, te verzekeren. De nationale garde en de karabiniers zijn dagelijks onder de wapenen en bewaken te kust, om alle overrompeling te voorkomen.

PORTUGAL.

Men heeft tijdingen uit Lissabon, van den 28 Februarij. De Koningin Dona Maria, welke wedra een nieuwen vorst aan het land zal geven, heeft alle koninklijke regten *ad interim* aan hare echtgenoot, Prins Ferdinand, opgelegd. Het Charter van don Pedro, schenkt dezen prins den titel van Majesteit.

FRANKRIJK.

PARIS 13 Maart. Men verneemt dat de Heer Horace Vernet door Z. M. den Koning tot Kommandant der orde van het legioen van eer benoemd is.

De markies de Talhouet, pair van Frankrijk, is overleden.

De admiraal Duperré heeft heden aan de Kamer der gedeputeerden een wetsontwerp ingediend, in welk dende een verdrag tot een vredet van 5,395,000 frank

ken, waarvan het grootste gedeelte bestemd is tot het uitrusten van meerdere stoomvaartuigen bij onze vloot. In een ander wetsontwerp vraagt de Minister van openbare werken eene som van 4 millioen om de schade te herstellen, die de jongste overstroming veroorzaakt heeft.

— Over het schandaleus proces hetwelk thans voor het hof van Assise der Seine behandeld wordt, wegens de verspreiding van het boek *le Nom de famille*, dat een zoo onzedelijk werk is als er ooit bestaast heeft, herat onze correspondentie uit Parijs het volgende:

De veroordeeling van den Heer Auguste Luchet is eene merkwaardige gebeurtenis, en die, hoe kort nog geleden, echter reeds vruchtbare gevolgen heeft. Men verzekert dat eenige andere werken in dezelfde soort als *le Nom de famille*, en misschien nog erger, terwijl zij nog ter perse waren, in beslag genomen zijn. Men noemt onder anderen het werk eener dame, die zich berucht heeft gemaakt door de vrijen loop harer opinie en harer verbeelding.

Het is eene weldaad voor de geheele maatschappij dat deze hinderpaal eensklaps door de regbanken tegen den stroom der verspreiding van gevaarlijke werken wordt opgeheven. Er zijn inderdaad thans personen, die noch aan God noch aan den Duivel geloovende, het zich tot eene soort van genoegen rekenen, om met al datgene dat spoel te drijven, wat wij van onze kindsheid af in de zamenleving hebben leeren eerbiedigen. Waar zouden wij blijven, indien deze heilzame steun in de maatschappij zou ontbreken, die reeds zoodanig door de booze driften bestormd wordt?

(*Journ. de Brux.*)

— Wij lezen in den *Precurseur*, den volgenden brief over de treurige gebeurtenissen van het vergaan der schepen, welke de bevolking van Granville zoo zeer beangstigd hebben:

De verschrikkelijkste storm, die men zich kan herinneren, heeft aan onze visscherschepen, die gereed waren om te vertrekken, en reeds hunne passagiers, hun scheepsvolk en hunnen voorraad voor dien togt van dood hadden, de grootste schade toegebracht.

Twintig of vijf en twintig dezer vaartuigen waarvan de touwen en ketenen gebroken waren, slingerden tegen andere schepen aan, die op de rede lagen, en sleepten dezelve mede naar het strand. Vijf dezer schepen, die op deze wijze tegen de rotsen geworpen werden, zijn geheel en al verbruisd en met alles vergaan. Vijf andere zijn op oesterplaten gestrand. Aan eenige is het gelukt om door kracht en moed de haven binnen te loopen, echter niet zonder aanmerkelijke schade.

Men rekent het verlies van onzen handel op meer dan 300,000 franken, en deze schade wordt zeker verdubbeld, indien de storm bij den vloed van dezen avond weder op nieuw begint; hetgeen zich wel laat aanzien. De oude haven heeft zeer veel geleden, een groot gelal zeelieden zijn gewond, en verscheidene hebben in de golven hunnen dood gevonden; drie lijken heeft men reeds op de plaats der schipbreuk gevonden; maar men mist er nog verscheidene, over wier lot men zeer ongerust is. Bijna drie duizend personen zijn thans bezig op een afstand van drie vierde mijl van het strand, om de koopwaren op te zoeken, en zoo veel mogelijk de dooden op te visschen. Het is een verschrikkelijk schouwspel.

Men weet, dat eenige van de Kaap de Goede Hoop naar de oostelijke zijde van Port Natal eene republiek hebben gevormd. De burger van deze republiek te worden moet onafwendig zijn, hetzij uit Holland en deszelfs kolonien, hetzij uit Vlaamsch België, of ten minste het Nederduitsch kunnen spreken. Tot dusverre heeft die volkplanting voorspoed genoten, terwijl Engeland dezelve slechts van tijd tot tijd op meer of minder regtstreeksche wijze bedreigde; doch naar luid van de laatst uit Port Natal ingekomen berigten, zal dat gemeenbest eene harde proeve hebben te doorstaan.

De Gouverneur der Kaap de Goede Hoop verklaart, dat zijn bestuur de onafhankelijkheid der volkplanten niet erkent. Eene expeditie is tegen dezelve in aan- togt.

— In het *Journal des villes et des campagnes* leest men:

Wij ontvangen berigten uit Londen, welke bewijzen dat de vestiging van eene Anglikaanschen bisschop te Jerusalem met een uitgestrekt plan der godsdienstige propaganda in betrekking staat, waarvan de heilige stad het middelpunt zijn zou. Jerusalem, de residentie van den bisschop Alexander, zou volgens dit tsel, het veld zijn, waar de voortplanters der dwaal- oer menschen moed zouden aanwakkeren, de haardstede, waar zij hunnen ijzer zouden verdubbelen om zich

versolgens naar de oostelijke gedeelten te verspreiden.

De representant van het Protestantismus, is nauwelijks in de heilige stad aangekomen, of er worden te Londen reeds, onder de hooge bescherming van den Bisschop van Jerusalem, missien naar Chaldea en Kurdistan georganiseerd.

Bij eene enkele bijeenkomst van het genootschap tot voortplanting van het christendom, zijn twaalf duizend vijfhonderd franken ter beschikking gesteld van den Aartsbisschop van Cantorbery en van den Anglikaanschen bisschop van Londen om de missien, waarvan de laatste tijdingen, zegt een Londensch dagblad, van een uiterst belang voor de zaak der hervorming zijn.

In tegenwoordigheid van de werkzame propaganda der protestantsche gouvernementen, schijnen de gouvernementen, die zich katholijk noemen, inteslâpen en alles te laten begaan; maar dit is eene dubbele reden om den ijver der aan het geloof hunner vaderen getrouw geblevene bevolking te verdubbelen. Katholijken, biedt eene behulpzame hand aan het bewonderenswaardig werk der roomsche propaganda, aan haar die geroepen is om den strijd des Heeren tegen de vijanden van ons geloof en van de katholieke kerk te strijden.

Het schijnt dat het Fransche Gouvernement eindelijk door middel der regbanken paal en perk zal gaan stellen aan de verpestende lectuur, welke dagelijks in allerlei vormen, en kleuren, de maatschappelijke beginselen omverwerpt. Binnen den tijd van 8 dagen heeft men twee romanschrijvers om zulke werken zien veroordeelen; terwijl al de niet verkochte exemplaren in beslag zijn genomen.

Ter gelegenheid dat een jongmensch voor de regtbank te Parijs veroordeeld is geworden als schrijver van een Godsdienst, zeden en staat honend werk, laat zich de Heer Jules Janin, die zelf een al te befaamd schrijver van de moderne Romantische school en feuilletonist van 't Journal des Débats is, die zich niet zelden zelf ook door zeden en Godsdienstloosheid onderscheidt, de volgende woorden ontvallen, welke de bedorvenheid der tegenwoordige fransche litteratuur kenmerkt, daar zij zelf openlijk laakt, wat zij dagelijks hare lezers ten verdere schenkt:

Welke kracht, welk vermogen kan het berouw uitwerpen in eene zuivere ziel, in een vrijmoedig hart, dat zich door deszelfs moed, geloof en gelatenheid kenmerkt. Wij, evenwel, gelukkiger, dat wij zeggen minder streng gestraft, en wellicht, helaas! niet minder schuldig dan deze jongeling, treden wij in ons binnenste, wij allen, kleinen en grooten, die slechts eene pen kunnen besturen, en indien, wij ook, onze twijfelingen, onze lasteringen, onze droomen van fantastische nachtbrasserijen, onze gebrekkige uitvindingen, waarin alle booze driften den hoofsrol spelen, die treurige herbeschemmen die huane ontvluchte handen naar de beleedigde zamenleving, naar de goede zeden, die op eene onwaardige wijze worden aange- rand, uitstreken, in stilte overdenken, zullen wij in het binnenste onzer ziet niet dat heilzaam herkauw ontwaren, en zullen wij geen medelijden met dit arme kind hebben, dat tot opslating is veroordeeld, en op dien dag de straf van vele andere heeft betaald.

NEDERLAND.

Van verschillende zijden wordt ons gemeld, dat Mgr. ZWIZEN, Coadjutor van Mgr. DEN DUBBELDEN, op zijne toernee in de districten van Grave en Uden met allen eerbied niet alleen, maar met zichtbaar algemeene vreugde, zoo van de verschillende autoriteiten, als van de geestelijkheid en derzelve onderhoorige geloovigen ontvangen is.

Bij besluit van den 12 dezer, n°. 87, heeft Zijne Majesteit aan jhr. Mr. S. van Welderen baron Rengers, overeenkomstig deszelfs verzoek, eervol ontslag verleend als lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, met het begin der volgende gewone bijeenkomst van de Staten-Generaal.

Met belangstelling zullen onze geëerde lezers de hengelijke tijding vernemen, dat de Eerw. Heer van Roosmalen met de 6 Zusters na eene langdurige en gevaarvolle reis van bijna 70 dagen, op den 12 Januarij te Curaçao zijn gearriveerd. Zij hebben gedurende bijna 30 dagen met stormen te kampen gehad, en werden op den 27 November door eene dusdanig geweldige boos overvallen, dat zij in het grootste gevaar verkeerden van daar allen te vergaan. God heeft hen

daarvoor behoed: en tevens, te midden dier vreeselijke gevaren, aan zijne schroomvallige maagden zooveel sterkte ingeboezemd, dat zij daarbij eene kalme, te- vredenheid, opgeruimdheid aan den dag legden, die den kapitein en het scheepsvolk tot de hoogste verwondering hebben verstrakt, en hem genoopt hebben om aan het gedrag, den moed, de onverschrokkenheid dier waardige passagiers den grootsten lof toe te zwaaijen. Het zal niet noodig zijn te melden, dat zij te Curaçao door allen zeer wel en door de Katholijken bijzonder, met open armen zijn ontvangen geworden.

MINGELWERK.

Brieven uit Indie.

Benguelour den 24 December 1841.

In weerwil van de lage ondeugden, die onder de Indische volken bestaan, is de arbeid der missionarissen niet zonder heilzaam gevolg, zoowel onder de christenen als onder de ongelovigen; en al zijn de goede gevolgen hunner pogingen zoo heerlijk niet als die van hunne ambtgenoten, die geroepen zijn om een ander gedeelte van den wijngaard des Heeren te bewerken, zij zijn echter voldoende voor de oogden van het geloof, om hen te troosten en eene zoete vergoeding te geven voor de offeringen die zij ter eere Gods gedaan hebben, door hun vaderland te verlaten. God weel, zoo wel hier als elders zielen te kiezen, die te midden eener bedorven natie, in geest en in waarheid huane dienst aan hem toewijden.

Hier zoewel als elders, heeft men redenen om de voorbeelden zijner aanbiddelijke en vaderlijke voorzienigheid ten voordeele van zekere zielen, te bewonderen. Ik kan er thans drie op noemen die in mijne tegenwoordigheid gebeurd zijn.

Het eerste is die van eene Heidensche vrouw, die bij eenen Engelschen Generaal diende. Zij zond mij eens eene harer mededienstboden om mij haar verlaagen te kennen te geven, om ook tot het Christendom toegelaten te worden. Ik liet haar dadelijk roepen, en gaf haar eenige verklaringen der christelijke leer, met de noodzakelijke aanwijzingen om zich te onderrigten. Hoe groot en aangenaam was mijne verwondering toen zij mij zeide: »Vader, ik kan reeds alle geboden benevens een groot gedeelte van de catechismus van buiten. — Zeer wel! en hoe hebt gij dat alles geleerd? — Eenigen tijd geleden begon ik eens in mij zelven na te denken, dat ik niet in het heidendom kon voortleven, dat dit den regten weg niet was. De dames van het huis raadden mij aan, hare godsdienst te omhelzen, maar ik voor mij zelve, geloof, dat het beter is tot de uwe overtegaan. Ik houd uwe godsdienst voor de ware. Ik riep een uwer armen (*) tot mij, en denzelven dagelijks eenig eten gevende, leerde hij mij hetgeen ik thans weet. — Gij hebt zeer wel gedaan, de goede God der christenen zal u zegenen. Haar vervolgens geëxamineerd hebbende, legde ik haar op om haar onderwijs nog eenige dagen voortzetten. Zij ging heen. Drie dagen daarna komt zij mij in alle haast zeggen: Vader, de Generaal gaat op reis, en ik moet de dames vergezellen. Ik ben ziek, en vrees onderweg te zullen sterven zonder gedoopt te zijn. Herhaalde malen heb ik aan de dames verlot gevraagd, om u te verzoeken mij te doopen: doch telkens hebben zij mij zulks geweigerd en er zelfs op aangedrongen om tot hare godsdienst overtegaan. Ik wil dat niet doen, daar ik hare godsdienst niet goed keur. Nu, terwijl zij slapen heb ik stil het huis verlaten om voor mijn vertrek, indien gij zulks goedvindt, gedoopt te worden. — Maar indien de dames weten, dat gij naar hier gekomen zijt, zullen zij misschien weg zenden. Zijt gij daar niet bang voor? — O! dat hindert mij niets. Ik wil liever mijne dienst verliezen, dan ongedoopt blijven. Indien deze dames boos worden, zal ik haar zeggen: Mejsvrouw, ik ben nu eene christin geworden, wilt gij mij niet in uwe dienst houden zulks staat u vrij; maar zoo gij mij wegjaagt; zal God voor mij zorgen. — Met verwondering merkte ik dit levendig geloof in eene nog heidensche vrouw op, ik herhaalde nog eenige onderrigtingen en doopte haar, daar ik meende haar niet van

(*) De arme bedelaars in Indie, zeer verschillend van die van Europa, weten over het algemeen het meest van de geboden en de catechismus. Wij gebruiken ten doorgaans, en wel met een gelukkig gevolg, om aan de onwetenden en aan de behoevenden de geboden te leeren.

een geluk te moeten bereyven, waarvan zij het groot belang zoo zeer wist te waardeeren.

Daarna heeft zij hare gebiedsters naar de westelijke kust van het schiereiland vergezeld.

Het tweede voorbeeld is dat van eenen armen Heiden, die door de goddelijke voorzienigheid, met zijne geheele familie aan de deur der kerk werd gebragt. Weldra werd hij christen; en van toen af, werd hij als deurbewaarder, klokkluisder en opzigtder Kerk aangesteld, welke viervoudige betrekking bij met de meeste voldoening en geloof vervulde.

Ziehier het derde voorbeeld. Op zekeren namiddag deed ik eens eene kleine wandeling; weder naar huis keerende, zag ik eene oude vrouw aankomen, die de ellende zelve scheen te zijn, met eenen stok in de hand en den bedelzak op den rug. Haar mager gezicht, hare holle oogen, hare bleeke kleur, alles kondigde aan, dat de dood haar spoedig tot zijn slagtoffer zou maken.

— Het is reeds veertig jaren, zeide zij, mij met eene stem die uit het graf scheen te komen, dat ik de wereld rondwaal, ik ben overal geweest, maar nu gevoel ik dat ik weldra zal sterven; ik ben dan hier gekomen om aan uwe deur te sterven, opdat gij, die de bedienaar van den grooten God zijt, mij Hem zoudt leeren kennen. Ik wil als eene christin sterven.

Dit was tegen het einde der maand September laatstleden. Zij vond inderdaad, de verblijfplaats die zij was komen zoeken, leerde den waren God kennen, geloofde in Hem, en riep zijne barmhartigheid aan. — Weldra, verstijft hare tong in den mond. Den 10 October ontving zij den H. Doop en eenige oogenblikken daarna beval zij haren gezuiverden geest in de handen van haren schepper. Gelukkig zij, die door den hemel met zulk eene barmhartigheid begunstigd worden. Dit laatste voorbeeld is niet het eenigste van deze soort. Wij zien van tijd tot tijd arme heidenen komen, die ons komen vragen om aan onzen deur te sterven, of die wij moeten herbergen. Het is ons ongetwijfeld aangenaam de laatste oogenblikken van hun leven aantewenden om hen voor het eeuwig geluk voor te bereiden.

De twee enige dagbladen, die bijzonder bestemd zijn om in de residentie van Madras de dweeprucht der protestantsche ketterij te onderhouden, en de antikatolieke leer te verspreiden, of liever om bittere schimpredenen en onbeschaamde leugens bekend te maken, de eenige bronnen der dwaling zijn onlangs hinnen natuurlijke dood gestorven. Dit schijnt in het geheel geen slecht voortteeken van de voortgaande handelwijze der openbare opinie te zijn.

Ingezonden Stukken.

Toen ik het besluit las wegens het Onderwijs en daarbij de circulaire van den Heere Minister van Binnenlandsche zaken leez, dacht ik *wat zal het helpen?* en hiermee lag ik het *Handelsblad* ter zijde, met voornemen om er niet meer aan te denken, doch in deze week van Leyden naar Haarlem varende, zat ik alleen in de roef der volkschuit, toen mij een stuk papier in het oog kwam, hetgeen scheen gediend te hebben ter berging van een Boterham of Broodje, want het zag er vrij smerig uit. Nieuwsgierigheid en tijdsverveling echter, deed mij het papier ontwikkelen, en ziet mijn voorgevoel werd bewaarheid, want het was een brief, waarin over dat besluit gehandeld werd; den omslag, onderteekening en datum waren weggeschend, zoo dat mij daarvan niets bekend is. Ik geef U dus wat ik gevonden heb, met weglating van datgene, dat tot de zaak geene betrekking heeft.

« Ontrust U maar niet over het besluit van 2 Jan., hetzelve zal wel geene gevolgen hebben, dewijl schoolopziensers, schoolcommissien, en onderwijzers Dlijven bestaan, en dus alles op den ouden voet voortgaat; » het Besluit zegt wel, dat die Commissien uit Leden » der onderscheidene Geloofsbelijdenissen, moeten worden » zamengesteld, dit echter kan alleen bij het ontstaan » eener vacature geschieden, en werkt dus slechts in » de toekomst, en wat zal eene stem tegen negen » andere uitwerken? Wij hebben zulks gezien in » zoo vele steden, daar men 2 of 3 Roomschen in de » Commissie had opgenomen, *alleen om te doen » zien dat men niet partijdig was*, en wat is » het gevolg geweest? bij stemming hadden zij steeds » eene groote minderheid, en zoo zal 't wel altijd gaan. » Gij spreekt van honoraire schoolopziensers, doch » ook daar in vind ik geene zwaargheid, voor eerst » behouden de thans bestaande hun tractement enz. en » in de meeste provincien zullen die honorairen indien

» die immer aangesteld worden, hetgeen ik niet » geloof, want het is niet gemeend, de minderheid hebben; in ons gewest zou het echter anders zijn; wij hebben vier schoolopziensers, en naar de bevolking zouden daarbij wel zes honoraire of Roomschen moeten komen, en deze dus de meerderheid hebben; doch hierin zie ik noch geene zwaargheid; de Koning doet de benoeming, op voordragt van den Minister, deze is onbekend in de provincien, en de gewestelijke besturen, raadplegen gewoonlijk de Collegien bij welke benoemingen moeten gedaan worden; wel nu men drage dan onschadelijke Roomschen voor; ambtenaren, ondergeschikten, en onbekwamen, met deze, gaat men zeer zoetsappig, vriendelijk om, raadpleegt hun vertrouwen, alles loopt goed, en naar ons genoegen af; ziedaar vriend, hoe ik er over denk, en als gij de moeite wilt nemen, ook daar over te denken dan... hier was het papier afgeschend. Acht gij Mijnheer het dat moeite waardig, dit een plaatsje in den Noord-Brabander te geven, ik heb er vrede mee.

P. P.

Lisse 28 Februarij 1842.

ADVERTENTIEN.

Op den 9 Maart 1842, is te Beek bij Nijmegen, voorzien van de H. H. Sacramenten der Sterfenden, overleden, de Zeer Eerwaarde Heer JACOBUS SIEBEN, Pastoor jubilaris in den ouderdom van ruim 82 jaren.

Namens erfgenamen en executoren, T. WIJERS Kap.

Eenige kennisgeving.

Aanbesteding.

Op Dingsdag den 29. Maart 1842, des namiddags ten vijf ure, zal door het Roomsche Katholiek Kerkbestuur van de Parochie *St. Pieter* te 's Hertogenbosch, in het Stads Koffijhuis bij REGGERS, in het openbaar bij inschrijving en opbod worden AANBESTEED:

HET BOUWEN VAN EENE KERK, MET DE LEVERANTIE VAN AL DE DAARTOE BENODIGDE MATERIALEN.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen, zoo bij den Wel Eerwaarden Heer Pastoor der Parochie, als bij den Heere Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, in de Provincie Noord-Brabant E. DE KRUYFF, den Provinciaalen Ingenieur van den Waterstaat, Jonkheer E. C. B. VAN RAPPARD en den Architect J. H. LAFFERTIE te 's Hertogenbosch, alwaar ook de teekeningen kunnen worden ingezien; zullende Zaturdags vóór de Besteding, zijnde den 26 Maart 1842, ter plaatse, de nodige aanwijzing worden gedaan; terwijl de Bestekken ter gebruikelijke plaatsen ter lezing liggen.

Dewed. J. M. OFFERS, onderneemster van Publicke Verkoopingen te 's Hertogenbosch, zal ten overstaan van deszelfs Zoon bevoegd ambtenaar; op Dingsdag den 22 Maart 1842, des namiddags ten twee ure en volgenden dag; aan het Venduhuis in de Hinthamerstraat publick verkoopen:

Eene aanzienlijke partij MANUFACTUREN bestaande in: Gekleurde KATOENEN en NETELDOEKEN, LINNENS, MERINOSSEN, BROEKSTOFFEN, HALS- en TAANDOEKEN, GARENS, LINTEN, ROUSEN, enz. Voorts MEUBILAIRE GOEDEREN en hetgeen verder zal worden geveild.

Alles tenzelfden dage te zien van des voormiddags van 10 tot 12 ure.

ZEGT HET VOORT.

De post van ORGANIST bij de Roomsche Katholieke Gemeente te *Muisen*, door overijden vacant geworden zijnde, zoo worden Sollicitanten naar denzelven uitgenoodigd, zich vóór den 15 April e. k. in persoon of met vrachtvrije brieven aan te melden aan den Eerw. Pastoor der Gemeente, of aan den Kerkmeester J. PUTTERS, aldaar. De vereischten zijn: 1° bedrevenheid in het Orgelspel en de Muzijk; 2° ervarenheid in de Zangkunst, zoo wel met betrekking tot het Gregoriaansch, als tot de Muzijk; 3° bewijzen van goed gedrag, door den respectieven Pastoor afgegeven. De aan dezen post verbondene inkomsten belooopen ruim f 180,00.

De Notaris J. H. DE BERGH, te 's Hertogenbosch, zal als daartoe registerlijk benoemd, ten verzoeke van Heeren Curators in het faillissement van A. W. VAN DEN DUNERN, Aannemer te 's Hertogenbosch, in het openbaar verkoopen:

Op Woensdag den 23 Maart 1842, op het Landgoed Steenwijk te *Vught*, 2 gevende en dragende KOEBEESTEN, 11 dragende VARSEN, 8 jonge OSSEN en 1 Lakenveldsche STIER.

En op Zaturdag den 26 dito, binnen 's Hertogenbosch op het Orthenende aan het Gebouw van ouds genaamd de Concert-Zaal: Eene schoone Engelsche MERRIE (zijnde vullbloed) met VEULEN, een Bratandsch KARRETJE op Veeren en zeer net ingerigt, een TILBURIJ voor 4 personen; eene extra zware VOERMANSKAR, eene groote MISTKAR, eene STRAAKAR, DISTELBOOMEN, nieuwe en gebruikte PAARDENTULGEN van allerlei aard; voorts 50.000 halve Nederl. ponden H.O.O.L. en 3600 halve Nederl. ponden STROO. Telken dage des voormiddags ten 10 ure precies te beginnen.

MAGAZIJN

ENGELSCH, SCHOTSCH EN FRANSCH MANUFACTUREN,

TOT VASTE PRIJZEN

van JOHN JAMES:

ROTTERDAM, 'S GRAVENHAGE en DORDRECHT.

Gepresenteerd door A. de Vries.

Heeft de eer zijne Begünstigers te verwittigen, dat hij door omstandigheden niet langer dan nog uiterlijk 5 of 6 dagen alhier kan vertoeven, en daarom de goederen tot de hier nevcustande prijzen zullen worden verkocht, als

- 1 Gedrukte MOUSELINE DE LAINE, 30 Cents en hooger.
- 2 GROS DE NAPLES, 85 Cents en hooger.
- 3 GROS DE NAPLES, f 1,70 en hooger.
- 4 Gedrukt KATOEN, 15 Cents en hooger.
- 5 Els THIBET OMSLAGDOEKEN van f 5,50 en hooger.

En eene partij Gewerkte Effen ZIJDEN

En nog vele andere Artikelen welke allen tot de minste mogelijke Prijzen zullen worden verkocht, vlijende zich weder met dezelfde gunst en vertrouwen te zien vereerd, als hij den vorigen keer alhier heeft genoten, zullende niets nalaten om door de lage prijzen en eene Garantie Betiening zich die Gunst en dat Vertrouwen waardig te maken.

Granenmarkt.

Te Amsterdam van Woensdag 16 Maart Tarwe en Rogge met weinig handel, alleen bij gerijven verk. 128 p. j. b. Pools. Tarwe f 385; 130 p. j. roodb. dito f 380.

Rogge 119 p. Pruiss. f 209. Haver prijshoudend, 83 p. n. dikke f 93 bij partij, f 96 bij gerijf; 90 p. dito f 100.

Garst en Boekweit zonder handel. Koolzaad prijst.; Oostvr. 72 en 75 p. v. Kromb. 78 p. v.;

Lijnzaad flauw; 110 p. Petersb. *Morsk* f 325.

Raapolie dadelijk williger, op levering van Mei flauw en op het najaar in een Maan; per 6 w f 53 Vlieg. h 63; a 54; Mei f 60; a 49; Sept. f 41; a 41; Oct. f 41, Nov. en Dec. f 41 a 40.

Lijnolie per 6 w. f 37, Vlieg. f 36; Hennepolie per 6 w. f 44. Vlieg. f 42, f 43.

MARKT-BERIGT.

De prijzen der granen alhier, van Donderdag den 17 Maart 1842, zijn geweest.

Rogge (per Ned. Mud.)	f 5,83 a f 4,75.
Boekweit.	- 6,33 a - 5,66.
Haver.	- 2,20 a - 2,00.
Garst.	- 0,90 a - 0,90.
Het Ned. pond Boter.	- 0,42 a - 0,75
De 3 » » Roggeblood 29, Cents.	

Zijnde de middelprijs van de Rogge waarnaar de zetting van het brood op heden geschiedt f 5,08 1/2

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

De belgische fondsen van den 17 Maart 1842. De 2 1/2 pCt 53 de 5 pCt 102 1/2 de 4 pCt 93 de 3 pCt 72 de 4 pCt met gem. Am. 21; *Amst* 1842 103.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN

BEURS VAN AMSTERDAM. Heden. Woensdag 16 Maart 4 1/2 Ure. - W. 3. 2 1/2 pCt. 52 1/2. Dito 5 pCt. 101 1/2. 2. Kanb. f 26 1/2 restanten 1 1/2. Synd. 4 1/2 pCt. 92 1/2. Dito 3 1/2 pCt. 76 1/2. Handelsm. 156 1/2. O 1 1/2 pCt. 98 1/2. Am. 85 p. st. 21 1/2. Dito Coupon 23 1/2. Oude Ruisen, 105 1/2. Dito 4 pCt. 88 1/2. 6 pCt. Amerik. 61 1/2. Brazilien 100 p. st. 65 1/2. Mexik 37 1/2.

Ter drukkerij van D. A. A. DE ROOY, te 's Bosch.